

Dz.U. 1999 Nr 20 poz. 174

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ**

z dnia 11 lutego 1999 r.

w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych przy pozyskiwaniu, konserwacji, obróbce, przechowywaniu, wprowadzaniu do obrotu lub wykorzystywaniu materiału biologicznego oraz prowadzeniu punktów kopulacyjnych.

Na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. Nr 60, poz. 369 o z 1998 r. Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Podmiot zajmujący się pozyskiwaniem, konserwacją, obróbką, przechowywaniem i wprowadzaniem do obrotu nasienia, zwany dalej „podmiotem prowadzącym stację produkcji nasienia”, powinien prowadzić działalność w specjalnie do tego celu przeznaczonych obiektach.
2. Jeżeli podmiot prowadzący stację produkcji nasienia prowadzi jednocześnie działalność polegającą na wykorzystaniu nasienia, powinien prowadzić tę działalność w specjalnie do tego celu przeznaczonym obiekcie.
3. Obiekty, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny być zabezpieczone przed dostępem zwierząt z zewnątrz.
4. W obiektach służących do wykonywania działalności, o której mowa w ust. 1, zwanych dalej „stacją produkcji nasienia”, powinny być:
 - 1) wydzielone pomieszczenia dla zwierząt,
 - 2) wydzielone pomieszczenia służące do:
 - a) kwarantanny,
 - b) izolacji zwierząt,
 - 3) wydzielone pomieszczenie do dezynfekcji dla pracowników,
 - 4) wydzielone pomieszczenie do pozyskiwania, konserwacji i obróbki nasienia, a także mycia, dezynfekcji lub sterylizacji narzędzi i sprzętu,
 - 5) wydzielone pomieszczenie i urządzenia do okresowego przechowywania nasienia (kontumacji).

§ 2.

1. Podmiot prowadzący stację produkcji nasienia powinien:

- 1) zapewnić stały, codzienny nadzór nad produkcją nasienia i jego przechowywaniem, sprawowany przez lekarza weterynarii posiadającego specjalizację w zakresie rozrodu zwierząt, zwanego dalej „lekarzem weterynarii”,
 - 2) zapewniać, aby dezynfekcję i sterylizację w obiektach stacji produkcji nasienia przeprowadzano pod nadzorem lekarza weterynarii,
 - 3) zapewniać, aby do pomieszczeń produkcyjnych oraz przetrzymywania zwierząt wchodziły wyłącznie osoby upoważnione przez lekarza weterynarii,
 - 4) zapewniać prowadzenie przez lekarza weterynarii rejestru, w którym ewidencjonuje się zwierzęta przebywające w stacji produkcji nasienia, z wyszczególnieniem rasy, daty urodzenia, cech identyfikacyjnych każdego zwierzęcia, a także wyników weterynaryjnych badań kontrolnych, jak również informacji o stanie zdrowia zwierzęcia i jakości wyprodukowanego nasienia,
 - 5) przetrzymywać w stacji produkcji nasienia wyłącznie zwierzęta jednego gatunku, z zastrzeżeniem ust. 2,
 - 6) pozyskiwać, konserwować, obrabiać oraz przechowywać nasienie wyłącznie w pomieszczeniach do tego przeznaczonych,
 - 7) do rozrzedzania i konserwacji nasienia stosować wyłącznie zarejestrowane środki farmaceutyczne, jak również preparaty sporządzone z takich środków, a w przypadku sporządzania preparatów i rozrzedzalników z produktów pochodzenia zwierzęcego używać surowców pochodzących ze źródeł, które nie stanowią zagrożenia dla zdrowia zwierząt lub poddane zostały obróbce przed ich użyciem wykluczającej to zagrożenie.
2. W stacji produkcji nasienia dopuszcza się:
- 1) przetrzymywanie pszczoł, łącznie z innymi gatunkami zwierząt,
 - 2) przetrzymywanie zwierząt niezbędnych do funkcjonowania stacji produkcji nasienia, innych niż zwierzęta, od których pobierane jest nasienie, pod warunkiem że nie będą stanowiły zagrożenia dla zdrowia zwierząt, od których pobierane jest nasienie.

§ 3.

1. Do stacji produkcji nasienia mogą być wprowadzane wyłącznie zwierzęta zbadane w okresie 30 dni przed wprowadzeniem do stacji i zaopatrzone w orzeczenie lekarsko-weterynaryjne wystawione przez lekarza weterynarii, stwierdzające, że zwierzęta są zdrowe i przydatne do rozrodu.
2. Szczegółowe warunki zdrowotne i przydatności do rozrodu buhajów, knurów, tryków, kozłów i ogierów, wprowadzanych do stacji produkcji nasienia, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.
3. Wzory orzeczeń, o których mowa w ust. 1, dla buhajów, knurów, tryków, kozłów i ogierów określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.
4. Buhaje, knury, tryki i kozły, wprowadzane do stacji produkcji nasienia, poddawane są 30-dniowej kwarantannie, w czasie której należy przeprowadzić badania, których zakres określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

5. Po upływie okresu kwarantanny i uzyskaniu ujemnych wyników badań, o których mowa w ust. 4, zwierzę może zostać wprowadzone do pomieszczeń stałego przebywania zwierząt oraz do pomieszczenia, w którym pozyskiwane jest nasienie.

§ 4.

1. Buhaje, knury, ogiery, tryki i kozły, od których pozyskiwane jest nasienie, podlegają badaniom okresowym określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia.
2. Bezpośrednio przed dniem pozyskiwania nasienia, celem wykluczenia chorób lub niedyspozycji, zwierzę powinno być zbadane klinicznie przez lekarza weterynarii.
3. Jeżeli wynik któregośkolwiek z badań określonych w ust. 1 był pozytywny, zwierzęta powinny być izolowane, a pobrane od nich nasienie, licząc od dnia ostatniego ujemnego wyniku badania, zniszczone.

§ 5.

1. Nasienie buhajów przeznaczone do sztucznego unasienniania może być pozyskiwane wyłącznie od zwierząt:
 - 1) które w dniu pozyskania nasienia nie wykazują żadnych objawów chorobowych,
 - 2) które nie były używane do krycia naturalnego,
 - 3) które nie były szczepione przeciwko zakaźnemu zapaleniu nosa i tchawicy/otrętowi bydła oraz przeciwko pryszczycy,
 - 4) które były przetrzymywane w stacji produkcji nasienia, położonej w miejscu, gdzie w promieniu 10 km nie stwierdzono przypadków pryszczycy w okresie przynajmniej 30 dni poprzedzających dzień pozyskania nasienia,
 - 5) które były przetrzymywane w stacji produkcji nasienia przynajmniej przez okres 30 dni, bezpośrednio przed dniem pozyskania nasienia,
 - 6) wobec których nie obowiązują nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
 - 7) które, z zastrzeżeniem pkt 8, były przetrzymywane w stacji produkcji nasienia, w której w okresie 30 dni przed dniem pozyskiwania nasienia nie stwierdzono przypadków chorób, co do których istnieje obowiązek zwalczania,
 - 8) które były przetrzymywane w stacji produkcji nasienia, w której w okresie co najmniej 3 miesięcy przed pozyskiwaniem nasienia nie stwierdzono przypadków pryszczycy.
2. Nasienie knurów może być pozyskiwane wyłącznie od zwierząt:
 - 1) które w dniu pozyskiwania nasienia nie wykazują żadnych objawów chorobowych,
 - 2) które nie były używane do krycia naturalnego,
 - 3) które nie były szczepione przeciwko chorobie Aujeszkiego u świń – z wyjątkiem szczepień przy użyciu szczepionki delecyjnej GI – oraz pryszczycy, brucelozie, klasycznemu i afrykańskiemu pomorowi świń, a także leptospirozie,

- 4) które były przetrzymywane w stacji produkcji nasienia, która jest położona w miejscu, gdzie w promieniu 10 km nie stwierdzono w okresie przynajmniej 30 dni poprzedzających dzień pozyskania nasienia przypadków pryszczycy i pomoru świń,
 - 5) które były przetrzymywane w stacji produkcji nasienia, w której w okresie 30 dni przed dniem pozyskania nasienia nie stwierdzono przypadków choroby Aujeszkiego u świń i innych chorób świń, co do których istnieje obowiązek zwalczania,
 - 6) wobec których nie obowiązują nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
 - 7) które były przetrzymywane w stacji produkcji nasienia, w której w okresie 30 dni przed dniem pozyskiwania nasienia nie stwierdzono przypadków chorób, co do których istnieje obowiązek zwalczania.
3. Nasienie tryków i kozłów może być pozyskiwane wyłącznie od zwierząt:
- 1) które 30 dni przed dniem pozyskiwania nasienia przeszły badania w kierunku brucelozy owiec i brucelozy kóz i owiec z wynikiem ujemnym,
 - 2) wobec których nie obowiązują nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
 - 3) które w dniu pozyskiwania nasienia nie wykazują żadnych objawów chorobowych.
4. Nasienie ogierów może być pozyskiwane wyłącznie od zwierząt, które:
- 1) nie wykazują chorobowych zmian klinicznych w obrębie narządów rozrodczych,
 - 2) w dniu pozyskiwania nasienia nie wykazują jakichkolwiek objawów klinicznych chorób zakaźnych zwierząt,
 - 3) w ciągu 15 dni przed dniem pozyskiwania nasienia nie miały kontaktu ze zwierzętami dotkniętymi chorobą zakaźną zwierząt,
 - 4) w ciągu 60 dni przed dniem pozyskiwania nasienia nie były używane do krycia naturalnego,
 - 5) zostały poddane badaniom w kierunku:
 - a) niedokrwistości zakaźnej koni – testem immunodyfuzji w żelu agarowym (test Cogginsa) z wynikiem ujemnym,
 - b) wirusowego zapalenia tętnic koni – testem seroneutralizacji z wynikiem ujemnym, przy rozcieńczeniu surowicy 1:4, a w razie braku wyniku ujemnego – badaniem na wykrycie wirusa, które powinno być wykonane ze wszystkich frakcji nasienia,
 - c) zakaźnego zapalenia macicy u klaczy, przeprowadzonym dwukrotnie w siedmiodniowych odstępach czasu metodą izolacji *Taylorella equigenitalis* z frakcji przed ejakulacyjnej nasienia lub próbek nasienia i z wymazów pobranych z napletka lub cewki moczowej, z wynikiem ujemnym.
5. Badania, o których mowa w ust. 4 pkt 5, powinny być wykonane w okresie 14 dni od dnia wstawienia ogiera do stacji produkcji nasienia oraz co najmniej jeden raz w roku na początku sezonu rozplodowego, z tym, że jeżeli ogier nie przebywał stale w stacji produkcji nasienia przez okres 30 dni i przed dniem pozyskania nasienia lub w okresie

tym miał kontakt ze zwierzętami jednokopytnymi nie spełniającymi warunków zdrowotnych określonych w przepisach rozporządzenia:

- 1) badanie, o którym mowa w ust. 4 pkt 5 lit. a), powinno być powtórzone co 120 dni podczas okresu pozyskiwania nasienia,
 - 2) badanie, o którym mowa w ust. 4 pkt 5 lit. b), powinno być wykonane nie później niż 30 dni przed pierwszym pozyskaniem nasienia lub stan braku siewstwa u serododatniego ogiera na wirusowe zapalenie tętnic koni powinien być potwierdzony testem izolacji wirusa przeprowadzonym nie później niż w okresie jednego roku przed okresem pozyskiwania nasienia.
6. W przypadku produkcji mrożonego nasienia ogierów badania, o których mowa w ust. 4 pkt 5, mogą być wykonane w czasie 30-dniowego okresu przechowywania nasienia (kontumacji), nie wcześniej jednak niż w 14 dniu od dnia pozyskania nasienia, niezależnie od miejsca pobytu zwierzęcia.

§ 6.

1. Pobrane nasienie zwierząt gospodarskich może być rozrzedzane, jeżeli ejakulat odpowiada jakości określonej w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich.
2. W toku produkcji nasienie buhajów, knurów, tryków, kozłów i ogierów powinno być zabezpieczone, pod nadzorem lekarza weterynarii, antybiotykiem lub mieszaniną antybiotyków, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. nasienie buhajów i knurów powinno być zabezpieczone mieszaniną antybiotyków w takiej ilości, żeby w ostatecznie rozcieńczonym nasieniu znajdowało się nie mniej niż 500 μ /ml streptomycyny, 500 μ /ml penicyliny, 150 μ /ml linkomycyny oraz 300 μ /ml spektynomycyny, z tym że może być zastosowana alternatywna kombinacja antybiotyków, które mają takie samo działanie przeciwko kampylobakteriozie, leptospirozie i mykoplazmom.
4. Bezpośrednio po dodaniu antybiotyków rozrzedzone nasienie buhajów powinno być przetrzymywane przez okres 45 minut w temperaturze +5°C, a nasienie knurów przez 45 minut w temperaturze +15°C.
5. Każda porcja nasienia powinna być czytelnie oznakowana na opakowaniu, a oznakowanie powinno zawierać: datę pobrania, rasę i cechy identyfikacyjne zwierzęcia, od którego pobrano nasienie, oraz nazwę i uzgodniony z powiatowym lekarzem weterynarii numer weterynaryjny podmiotu prowadzącego stację produkcji nasienia przy użyciu kodu numeryczno-literowego.

§ 7.

1. Przed wysyłką nasienie opuszczające stację produkcji nasienia powinno być zapakowane do pojemnika pod nadzorem lekarza weterynarii.
2. Nasienie świeże, konserwowane lub konserwowane mrożone przeznaczone do wysyłki, pochodzące od tryków i kozłów, powinno spełniać wymagania określone w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich oraz nie może zawierać drobnoustrojów patogennych i warunkowo patogennych.

3. nasienie konserwowane lub konserwowane mrożone przeznaczone do wysyłki, pochodzące od buhajów, knurów i ogierów, powinno spełniać wymagania określone w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich i nie może zawierać drobnoustrojów patogennych i warunkowo patogennych.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, ogólna ilość drobnoustrojów w nasieniu, o którym mowa w ust. 3, nie może być wyższa niż:
 - 1) 10.000 w 1 cm³ nasienia buhajów,
 - 2) 150.000 w 1 cm³ nasienia knurów,
 - 3) 10.000 w 1 cm³ nasienia ogierów, w przypadku użycia do pobierania nasienia pochwy zamkniętej.
5. W przypadku użycia do pozyskiwania nasienia ogierów pochwy otwartej nasienie konserwowane lub konserwowane mrożone, przeznaczone do wysyłki, może zawierać jedynie pojedyncze drobnoustroje, inne niż patogenne i warunkowo patogenne.

§ 8.

1. Sprzęt, który znajdował się w bezpośrednim kontakcie ze zwierzęciem lub nasieniem podczas pozyskiwania lub konserwacji nasienia, po zakończeniu pracy powinien być oczyszczony i zdezynfekowany lub poddany sterylizacji, a w przypadku sprzętu jednorazowego użytku – utylizacji.
2. Pojemniki do okresowego magazynowania nasienia oraz służące do jego transportu powinny być co najmniej raz w roku oczyszczone, zdezynfekowane lub wysterylizowane, a stosowany w nich środek chłodzący nie może być uprzednio używany.

§ 9.

1. Podmiot prowadzący działalność polegającą na przechowywaniu i wprowadzaniu do obrotu nasienia, zwany dalej „podmiotem prowadzącym bank nasienia”, powinien prowadzić rejestr, do którego należy wpisywać:
 - 1) datę przyjęcia i wydania nasienia,
 - 2) oznaczenie podmiotu, od którego nasienia zostało nabyte, i nabywającego nasienie,
 - 3) datę produkcji nasienia oraz dane o jakości nasienia określone w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich,
 - 4) dane o zwierzęciu, od którego pochodzi nasienie,
 - 5) imię i nazwisko oraz numer lekarza weterynarii z krajowej listy lekarsko-weterynaryjnej, nadzorującego produkcję i przechowywanie nasienia.
2. W banku nasienia powinny być wydzielone pomieszczenia do przechowywania i dystrybucji nasienia oraz do mycia, dezynfekcji lub sterylizacji narzędzi i sprzętu.
3. Pomieszczenia, o których mowa w ust. 2, powinny być wykonane w sposób umożliwiający ich łatwe i skuteczne oczyszczanie oraz dezynfekcję.
4. Pojemniki do długotrwałego magazynowania nasienia powinny być co 5 lat oczyszczone, zdezynfekowane lub wysterylizowane, a stosowany w nich środek chłodzący nie może być uprzednio używany.

5. Nasienie przechowywane w banku nasienia powinno spełniać wymagania, o których mowa w § 6 i 7.

§ 10.

1. Podmiot prowadzący działalność polegającą na wykorzystaniu nasienia powinien zachowywać warunki higieny zapobiegające przenoszeniu chorób zakaźnych w związku z wykonywaniem zabiegów sztucznego unasienniania, a sprzęt używany do zabiegów sztucznego unasienniania, po zakończeniu pracy, powinien być oczyszczony i zdezynfekowany lub poddany sterylizacji, a w przypadku sprzętu jednorazowego użytku – utylizacji.
2. Pojemniki do przetrzymywania nasienia powinny być przynajmniej raz w roku oczyszczone, zdezynfekowane lub wysterylizowane, a stosowany w nich środek chłodzący nie może być uprzednio używany.
3. Nasienie buhajów, knurów, tryków, kozłów i ogierów, wykorzystywane w sztucznym unasiennianiu przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, powinno spełniać warunki określone w § 7 ust. 2 i 3.
4. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, powinien prowadzić rejestr, do którego należy wpisywać:
 - 1) datę sztucznego unasienniania,
 - 2) dane o zwierzęciu, które poddano zabiegowi sztucznego unasienniania, oraz dane o jego posiadaczu,
 - 3) dane o użytym nasieniu i o zwierzęciu, od którego pochodzi nasienie.
5. nasienie wykorzystywane przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, powinno spełniać wymagania, o których mowa w § 6 i 7.

§ 11.

1. Podmiot zajmujący się pozyskiwaniem, konserwacją, obróbką, przechowywaniem, wprowadzeniem do obrotu lub wykorzystywaniem komórek jajowych i zarodków powinien utworzyć specjalistyczny zespół pozyskiwania oraz przenoszenia komórek jajowych i zarodków, zwany dalej „zespołem ET”.
2. Zespołem ET może kierować wyłącznie lekarz weterynarii.

§ 12.

1. Podmiot, o którym mowa w § 11, powinien zapewniać zespołowi ET stałe lub ruchome laboratorium.
2. Laboratorium stałe powinno składać się z dwóch oddzielnych części zapewniających warunki higieny zapobiegające przenoszeniu się chorób zakaźnych przy wykonywaniu zabiegów.
3. W laboratorium stałym powinno być:
 - 1) wydzielone pomieszczenie, w którym komórki jajowe lub zarodki są badane i poddawane obróbce, bezpośrednio sąsiadujące z pomieszczeniem, w którym

- przetrzymywane są zwierzęta, od których pozyskiwane są komórki jajowe lub zarodki,
- 2) wydzielone pomieszczenie służące do czyszczenia, mycia i sterylizacji sprzętu używanego do pobierania i przenoszenia komórek jajowych lub zarodków.
4. Laboratorium stałe należy wyposażać sprzęt i materiały niezbędne do pozyskiwania oraz oceny komórek jajowych i zarodków, w szczególności w mikroskop, a w przypadku mrożenia komórek jajowych i zarodków – w sprzęt i materiały służące do ich konfekcjonowania, zamrażania i przechowywania.
5. Laboratorium ruchome powinno:
- 1) składać się z dwóch oddzielnych części zapewniających warunki higieny zapobiegające przenoszeniu się chorób zakaźnych przy wykonywaniu zabiegów,
 - 2) być wyposażone w sprzęt i materiały niezbędne do pozyskiwania oraz oceny komórek jajowych i zarodków, w szczególności w mikroskop, a w przypadku ich mrożenia – dodatkowo w sprzęt i materiały służące do ich konfekcjonowania, zamrażania i przechowywania.
6. Podmiot, o którym mowa w § 11, powinien zapewnić możliwość utylizacji sprzętu jednorazowego użytku przeznaczonego do badania, konserwacji oraz obróbki komórek jajowych i zarodków.

§ 13.

Pozyskiwanie, konserwacja, obróbka i przechowywanie komórek jajowych i zarodków powinno być dokonywane przez lekarza weterynarii kierującego zespołem ET lub pod jego bezpośrednim nadzorem.

§ 14.

1. Pozyskiwanie komórek jajowych lub zarodków może odbywać się wyłącznie w miejscowościach i na terenach gospodarstw, których nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej.
2. Do pozyskiwania komórek jajowych i zarodków powinny być przeznaczone wyłącznie zwierzęta zdrowe, zaopatrzone w orzeczenie lekarsko-weterynaryjne stwierdzające, że zwierzęta są zdrowe i przydatne do rozrodu.
3. Zwierzęta, z zastrzeżeniem ust. 4, powinny:
 - 1) w przypadku krów – przez okres 6 miesięcy poprzedzających pozyskiwanie komórek jajowych i zarodków przebywać w gospodarstwie:
 - a) którego nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa i Inspekcji Weterynaryjnej,
 - b) w którym nie stwierdzono w okresie:
 - 12 miesięcy poprzedzających pozyskiwanie komórek jajowych i zarodków przypadków: pryszczycy, pomoru bydła, zarazy płucnej bydła, gorączki doliny Rift, choroby niebieskiego języka,

- 15 dni poprzedzających pozyskiwanie komórek jajowych i zarodków – przypadków wąglika,
 - 30 dni poprzedzających pozyskiwanie komórek jajowych i zarodków – przypadków wścieklizny,
 - 12 miesięcy poprzedzających pozyskiwanie komórek jajowych i zarodków – przypadków zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy/otrętu bydła,
 - 30 dni poprzedzających pozyskiwanie komórek jajowych i zarodków – przypadków zarazy rzęsistkowej bydła oraz choroby mętwikowej bydła,
 - c) wolnym od 3 lat od gruźlicy, brucelozy, enzootycznej białaczki bydła,
 - d) w którym nie stwierdzono występowania gąbczastej encefalopatii bydła,
- 2) w przypadku świń – pochodzić z gospodarstw:
- a) których nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
 - b) wolnych od 6 miesięcy od gruźlicy, od 12 miesięcy od brucelozy oraz od 3 miesięcy od leptospirozy,
 - c) w których nie stwierdzono w okresie:
 - 12 miesięcy przed dniem pozyskania zarodków – przypadków klasycznego i afrykańskiego pomoru świń, choroby Aujeszkyego u świń, enterowirusowego zapalenia mózgu i rdzenia u świń d. choroby cieszyńskiej i talfańskiej,
 - 6 miesięcy przed dniem pozyskania zarodków – przypadków choroby pęcherzykowej świń oraz syndromu rozrodczo-oddechowego świń,
 - 30 dni przed dniem pozyskania zarodków – przypadków wścieklizny,
 - 15 dni przed dniem pozyskania zarodków – przypadków wąglika,
 - d) w których nie były szczepione przeciwko chorobie Aujeszkyego u świń – z wyjątkiem szczepień przy użyciu szczepionki delecyjnej GI – oraz pryszczycy, brucelozie, klasycznemu i afrykańskiemu pomorowi świń, a także leptospirozie,
- 3) w przypadku owiec i kóz – pochodzić z gospodarstw:
- a) których nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
 - b) wolnych od 6 miesięcy od brucelozy owiec (*B. ovis*), brucelozy kóz i owiec (*B. melitensis*),
 - c) w których w okresie 3 lat przed dniem pozyskiwania komórek jajowych i zarodków nie stwierdzono przypadków trzęsawki owiec, choroby Maedi/Visna, gruczolakowatości płuc u owiec,
 - d) w których w okresie 12 miesięcy przed dniem pozyskiwania komórek jajowych i zarodków nie stwierdzono przypadków paratuberkulozy, wirusowego zapalenia gruczołów chłonnych, gorączki O, wirusowego zapalenia stawów i mózgu kóz,
 - e) w których w okresie 6 miesięcy przed dniem pozyskiwania komórek jajowych i zarodków nie stwierdzono przypadków gruźlicy, pryszczycy, zakaźnej

bezmleczności kóz (*M. agalactiae*, *M. capricolum*, *M. mycoides* z grupy dużej kolonii), enzootycznego ronienia owiec (*Chlamydia psittaci*) oraz ronienia owiec na tle *Salmonella abortus ovis*,

- f) w których w okresie 30 dni przed dniem pozyskiwania komórek jajowych i zarodków nie stwierdzono przypadków wścieklizny,
 - g) w których w okresie 15 dni przed dniem pozyskiwania komórek jajowych i zarodków nie stwierdzono przypadków węgliką,
- 4) w przypadku zwierząt jednokopytnych:
- a) pochodzić z gospodarstw, których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
 - b) pochodzić z gospodarstw, w których w okresie 6 miesięcy przed dniem pozyskiwania komórek jajowych i zarodków nie stwierdzono przypadków:
 - zarazy stadniczej
 - nosacizny,
 - niedokrwistości zakaźnej koni,
 - wirusowego zapalenia tętnic koni,
 - pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej,
 - wirusowego zapalenia mózgu i rdzenia koni,
 - c) pochodzić z gospodarstw, w których nie stwierdzono w okresie:
 - 2 miesięcy przed dniem pobrania komórek jajowych i zarodków – przypadków zakaźnego zapalenia macicy u klaczy,
 - 2 lat przed dniem pobrania komórek jajowych i zarodków – przypadków afrykańskiego pomoru koni,
 - 30 dni przed dniem pobrania komórek jajowych i zarodków – przypadków wścieklizny,
 - 15 dni przed dniem pobrania komórek jajowych i zarodków – przypadków węgliką,
 - d) w okresie 30 dni przed dniem pobrania komórek jajowych i zarodków nie być używane do krycia naturalnego,
 - e) przebywać co najmniej 60 dni przed dniem pobrania komórek jajowych i zarodków w gospodarstwach, w których nie stwierdzono –przypadków klinicznych objawów zakaźnego zapalenia macicy u klaczy,
- 5) w dniu pozyskiwania komórek jajowych i zarodków nie wykazywać jakichkolwiek klinicznych objawów chorób zakaźnych zwierząt,
- 6) w ciągu 15 dni przed dniem pozyskiwania komórek jajowych i zarodków nie mieć kontaktu ze zwierzętami jednokopytnymi dotkniętymi chorobą zakaźną zwierząt.
4. Krowy w okresie 6 miesięcy poprzedzających dzień pozyskania komórek jajowych lub zarodków mogą przebywać najwyżej w dwóch różnych gospodarstwach spełniających warunki określone w ust. 1 i ust. 3 pkt 1.

§ 15.

1. Zwierzę będące nosicielem wad wrodzonych nie może być wykorzystywane do pozyskiwania komórek jajowych lub zarodków.
2. W dniu pozyskiwania komórek jajowych lub zarodków zwierzę powinno być zbadane klinicznie i uznane za zdrowe i wolne od chorób zakaźnych zwierząt.
3. Zwierzę przeznaczone na biorecipient zarodków powinno przebywać w gospodarstwie, którego nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej.
4. Zwierzę, o którym mowa w ust. 3, przed zabiegiem powinno być zbadane klinicznie i uznane za wolne od chorób zakaźnych zwierząt.

§ 16.

1. Komórki jajowe lub zarodki powinny być:
 - 1) pobierane przez zespół ET w miejscu odizolowanym od innych pomieszczeń gospodarczych, łatwym do oczyszczania i dezynfekcji,
 - 2) poddawane badaniu, przemywaniu, konfekcjonowaniu w laboratorium, które znajduje się w centrum obszaru o promieniu 10 km, na którym nie stwierdzono chorób zakaźnych zwierząt.
2. Do zabiegów związanych z pobieraniem i konfekcjonowaniem komórek jajowych i zarodków powinny być używane narzędzia jednorazowego użytku albo narzędzia każdorazowo zdezynfekowane lub wysterylizowane przed zabiegiem.
3. Produkty pochodzenia zwierzęcego stosowane podczas pozyskiwania komórek jajowych i zarodków oraz pojemniki służące do ich transportu nie mogą powodować zagrożenia dla zdrowia zwierząt, a w razie potrzeby powinny być poddane zabiegom wykluczającym takie zagrożenie.
4. Każdy zarodek powinien być opłukiwany 5-krotnie w pożywce do krótkotrwałej hodowli i konserwacji, która każdorazowo podlega wymianie, a następnie 2-krotnie w roztworze tepsyny oraz ponownie 5-krotnie w pożywce do krótkotrwałej hodowli i konserwacji, która każdorazowo podlega wymianie. Pożywka użyta do każdego następnego płukania powinna stanowić 100-krotne rozcieńczenie składników poprzedniej.
5. Wszystkie płyny płuczące, stosowane do przemywania komórek jajowych i zarodków, powinny być przygotowane i zawierać dodatek antybiotyków, zgodnie z wymaganiami określonymi przez Międzynarodowe Biuro Epizootyczne (OIE).
6. Do przenoszenia zarodków powinna być każdorazowo używana sterylna mikropipeta.
7. Dopuszcza się płukanie w tej samej pożywce zarodków pochodzących od tych samych zwierząt.
8. Po zakończeniu procesu płukania zarodek podlega badaniu mikroskopowemu, co najmniej w 50-krotnym powiększeniu, w celu ustalenia nienaruszalności ciągłości osłonki przejrzystej oraz potwierdzenia usunięcia z niej wszystkich przywierających do niej ciał obcych.
9. Podmiot, o którym mowa w § 11 ust. 1, jest obowiązany do gromadzenia dla badań kontrolnych próbek płynów przepłukujących macicę, próbek pożywki do krótkotrwałej

hodowli i konserwacji, po 8, 9 i 10 płukaniu, zdegenerowanych zarodków i nie zapłodnionych komórek jajowych oraz okresowego przesyłania ich do badań do Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach lub upoważnionego przez Głównego Lekarza Weterynarii zakładu higieny weterynaryjnej.

10. Próbkę, o których mowa w ust. 9, po pobraniu powinny być zamrożone w ciekłym azocie.

§ 17.

1. Użyte do konfekcjonowania komórek jajowych i zarodków słomki powinny być w sposób czytelny oznakowane, a oznakowanie powinno zawierać uzgodniony z powiatowym lekarzem weterynarii numer weterynaryjny zespołu ET, datę pobrania, rasę zwierzęcia, oznaczenie dawcy oraz numer identyfikacyjny reproduktora.
2. Pojemniki do przechowywania i transportu komórek jajowych lub zarodków, przed ich użyciem, powinny być każdorazowo oczyszczone i zdezynfekowane, a czynnik zamrażający służący do ich napełniania nie może być uprzednio używany.
3. Pojemniki do magazynowania komórek jajowych lub zarodków powinny być przynajmniej raz na 3 lata oczyszczone i zdezynfekowane, a czynnik zamrażający służący do ich napełniania nie może być uprzednio używany.

§ 18.

1. Pobrane komórki jajowe lub zarodki powinny być przechowywane w pojemnikach i opakowaniach zapewniających utrzymanie temperatury ciekłego azotu oraz w miejscu uniemożliwiającym ich kontakt z inną partią komórek jajowych lub zarodków.
2. W obiekcie do okresowego przechowywania komórek jajowych lub zarodków należy zapewnić co najmniej jedno zamykane pomieszczenie przeznaczone wyłącznie do przechowywania zarodków, wykonane w sposób umożliwiający jego łatwe i skuteczne czyszczenie oraz dezynfekcję.

§ 19.

Komórki jajowe lub zarodki i przeznaczone do obrotu powinny być transportowane z pomieszczenia magazynowego do miejsca ich przeznaczenia w szczelnych, zamkniętych oraz uprzednio wyczyszczonych i zdezynfekowanych pojemnikach.

§ 20.

1. Podmiot, o którym mowa w § 11 ust. 1, powinien prowadzić dokumentację z zakresu swojej działalności, zawierającą:
 - 1) dane o rasie, wieku oraz oznakowaniu zwierząt, od których pobrano komórki jajowe i zarodki,
 - 2) dane o miejscu pobrania, konfekcjonowania i przechowywania komórek jajowych i zarodków,
 - 3) dane dotyczące oznakowania komórek jajowych i zarodków,

- 4) wyniki badań lekarsko-weterynaryjnych dawców i biorców komórek jajowych i zarodków,
 - 5) wyniki badań kontrolnych, o których mowa w § 16 ust. 9.
2. Dokumentację, o której mowa w ust. 1, należy przechowywać przez okres dwóch lat.
 3. Zespół ET powinien prowadzić rejestr, do którego należy wpisywać:
 - 1) daty pozyskania lub nabycia komórek jajowych lub zarodków,
 - 2) daty wysyłki i oznaczenie odbiorcy komórek jajowych i zarodków.

§ 21.

1. Podmiot prowadzący działalność polegającą na przechowywaniu i wprowadzaniu do obrotu komórek jajowych oraz zarodków powinien prowadzić rejestr, do którego należy wpisywać:
 - 1) datę przyjęcia i wydania komórek jajowych oraz zarodków,
 - 2) oznaczenie podmiotu, od którego komórki jajowe lub zarodki zostały nabyte, i ich nabywcy,
 - 3) datę produkcji komórek jajowych i zarodków oraz dane o ich jakości,
 - 4) imię i nazwisko oraz numer lekarza weterynarii z krajowej listy lekarsko-weterynaryjnej, nadzorującego produkcję i przechowywanie komórek jajowych i zarodków.
2. W obiektach służących do wykonywania działalności, o której mowa w ust. 1, powinny być wydzielone pomieszczenia do przechowywania i dystrybucji komórek jajowych i zarodków oraz do mycia, dezynfekcji lub sterylizacji sprzętu i narzędzi.
3. Ściany i podłogi pomieszczeń, o których mowa w ust. 2, powinny być wykonane w sposób umożliwiający ich łatwe i skuteczne oczyszczanie oraz dezynfekcję.
4. Przy przechowywaniu komórek jajowych i zarodków, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio § 17 i 18.

§ 22.

Podmiot prowadzący działalność, polegającą na wykorzystywaniu komórek jajowych i zarodków, powinien zachowywać warunki higieny zapobiegające przenoszeniu chorób zakaźnych w związku z wykorzystaniem komórek jajowych i zarodków.

§ 23.

1. Do punktu kopulacyjnego zwierząt mogą być wprowadzane wyłącznie zwierzęta zdrowe, zbadane przez lekarza weterynarii i co najmniej w okresie 30 dni przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego zaopatrzone w orzeczenie lekarsko-weterynaryjne wystawione przez lekarza weterynarii, stwierdzające, że zwierzęta są zdrowe i przydatne do rozrodu.
2. Szczegółowe warunki zdrowotne i zakres badań, o których mowa w ust. 1, dla buhajów, knurów, tryków, kozłów i ogierów określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. Reproduktry, o których mowa w ust. 2, powinny być co najmniej raz w roku poddane badaniom w zakresie określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 24.

1. Podmiot prowadzący punkt kopulacyjny jest obowiązany do:
 - 1) wyposażenia punktu w niezbędne urządzenia do poskramiania zwierząt,
 - 2) zapewnienia odrębnego pomieszczenia dla przetrzymywania reproduktora,
 - 3) zapewnienia pomieszczenia na przechowywanie środków dezynfekcyjnych.
2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, powinien prowadzić rejestr wykonanych usług, do którego należy wpisywać:
 - 1) datę wykonania usługi,
 - 2) dane o zwierzęciu oraz o posiadaczu zwierzęcia, na którego rzecz została wykonana usługa.

§ 25.

Do dnia 31 grudnia 2002 r., mogą być wprowadzane do obrotu zamrożone komórki jajowe, zarodki oraz nasienie konserwowane mrożone, zgromadzone w bankach zarodków i nasienia, pozyskane przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 26.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z tym że:

- 1) przewidziany w § 2 ust. 1 pkt 1 wymóg posiadania przez lekarzy weterynarii specjalizacji w zakresie rozrodu zwierząt wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.,
- 2) § 2 ust. 1 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.,
- 3) przepisy części II ust. 2 pkt 2 załącznika nr 4 do rozporządzenia wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.,
- 4) przepisy części IV ust. 2 pkt 2 załącznika nr 4 do rozporządzenia wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki
Żywnościowej z dnia 11 lutego 1999 r. (poz. 174)

Załącznik nr 1

**SZCZEGÓŁOWE WARUNKI ZDROWOTNE I PRZYDATNOŚCI DO ROZRODU
BUHAJÓW, KNURÓW, TRYKÓW, KOZŁÓW I OGIERÓW, WPROWADZANYCH DO
STACJI PRODUKCJI NASIENIA, ORAZ ZAKRES BADAŃ OKRESOWYCH TYCH
ZWIERZĄT**

I. Buhaje

1. Na teren stacji produkcji nasienia mogą być wprowadzane wyłącznie zwierzęta:

1) pochodzące z gospodarstw:

- a) których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
 - b) wolnych od 3 lat od gruźlicy, brucelozy, enzootycznej białaczki bydła,
 - c) w których nie stwierdzono w okresie:
 - 12 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia, służących do odbycia kwarantanny – przypadków pryszczycy, pomoru bydła, zarazy płucnej bydła, gorączki doliny Rift, choroby niebieskiego języka,
 - 15 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia, służących do odbycia kwarantanny – przypadków węglik,
 - 30 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia, służących do odbycia kwarantanny – przypadków wścieklizny,
 - 12 miesięcy przed wstawieniem zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia, służących do odbycia kwarantanny – przypadków zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy/otrętu bydła,
 - 30 dni przed wstawieniem zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia, służących do odbycia kwarantanny – przypadków zarazy rzęsistkowej bydła oraz choroby mętlikowej bydła,
 - d) w których nie stwierdzano występowania gąbczastej encefalopatii bydła,
- 2) nie wykazujące wad rozwojowych wykluczających ich przydatność do rozrodu, a w szczególności nie będące nosicielami genetycznych wad wrodzonych istotnych dla rozrodu, takich jak: wrodzony niedobór leukocytarny cząsteczek adhezyjnych – (bivine leucocyte adhesion deficiency) „BLAD”, gen wczesnej obumieralności zarodków – deficiency of uridine monophosphate syntetase „DAMPS”, fuzja centryczna 1,29, fuzja centryczna 5,22, inwersja chromosomu X, trisomia 61, XXY, 61, XXX, 61, XYY, chimeryzm limfocytarny 60, XX/60, XY,
- 3) w obwodzie moszny wynoszącym dla buhajów w wieku 12 miesięcy $34,5 \text{ cm} \pm 2$, a w wieku 18 miesięcy $38 \text{ cm} \pm 2$,
- 4) wykazujące popęd płciowy w wieku 12 miesięcy L2 do L3, a w wieku 18 miesięcy $\geq$ L3,
- 5) których nasienie spełnia wymagania określone w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich,
- 6) które wykazały wynik ujemny w badaniach cytogenetycznych krwi,
- 7) które wykazały wynik ujemny w następujących badaniach diagnostycznych:
- a) w teście tuberkulinizacji śródskórnej, przy użyciu tuberkuliny bydłowej i ptasiej,
 - b) w teście seroaglutynacji w kierunku brucelozy, wykazującym miano na brucelozę niższe niż 30 jednostek aglutynacyjnych na mililitr, a w przypadku stada wolnego od brucelozy, próbie wiązania dopełniacza, wykazującej miano na brucelozę niższe niż 20 EEC/mililitr (20 ICFT jednostek),

- c) w teście serologicznym immunodyszuzji lub ELISA na enzooutyczną białaczkę bydła,
- d) w teście seroneutralizacji lub teście ELISA na zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła,
- e) w teście izolacji wirusa (test wykazania przeciwciał fluorescencyjnych lub z immunoperekzydazą) dla wirusowej biegunki bydła, przy czym w przypadku zwierząt w wieku do 6 miesięcy test ten odracza się do czasu, aż zwierzę osiągnie ten wiek.

2. Zakres badań okresowych buhajów obejmuje:

- 1) 1 raz w roku tuberkulinizację śródskórną, przy użyciu tuberkuliny bydłowej i ptasiej,
- 2) 1 raz w roku test seroaglutynacji wykazujący miano na brucelozę niższe niż 30 jednostek aglutynacyjnych na mililitr, a w przypadku stada wolnego od brucelozy – próbę wiązania dopełniacza, wykazującą miano na brucelozę niższe niż 20 EEC/mililitr (20 ICFT jednostek),
- 3) 1 raz w roku test serologiczny immunodyszuzji oraz ELISA na enzooutyczną białaczkę bydła,
- 4) 1 raz w roku test seroneutralizacji oraz ELISA na zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła,
- 5) 2 razy w roku badanie wypłuczyn z napletka w kierunku choroby mętwikowej, wykorzystujące znakowane fluoresceciną przeciwciała lub posiew,
- 6) 2 razy w roku badanie – mikroskopowe oraz posiew z wypłuczyn napletka w kierunku zarazy rzęsiatkowej,
- 7) 1 raz w roku mikroskopowy test aglutynacji na leptospirozę.

II. Knury

1. Na teren stacji produkcji nasienia mogą być wprowadzane wyłącznie zwierzęta:

- 1) pochodzące z gospodarstw:
 - a) których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
 - b) wolnych od 6 miesięcy od gruźlicy, od 12 miesięcy od brucelozy oraz od 3 miesięcy od leptospirozy,
 - c) w których nie stwierdzono w okresie:
 - 12 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia służących do odbycia kwarantanny – przypadków klasycznego i afrykańskiego pomoru świń, choroby Aujeszkego u świń, enterowirusowego zapalenia mózgu i rdzenia u świń d. choroby cieszyńskiej i tafańskiej,
 - 30 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia służących do odbycia kwarantanny – przypadków wścieklizny,

- 15 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia służących do odbycia kwarantanny – przypadków węglika,
 - 6 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia służących do odbycia kwarantanny – przypadków syndromu rozrodczo-oddechowego świń oraz choroby pęcherzykowej świń,
 - d) w których zwierzęta nie były poddawane szczepieniom przeciwko chorobie Aujeszkiego u świń – z wyjątkiem szczepień przy użyciu szczepionki delecyjnej GI – oraz pryszczycy, brucelozie, klasycznemu i afrykańskiemu pomorowi świń, a także leptospirozie,
- 2) nie wykazujące wad rozwojowych wykluczających ich przydatność do rozrodu, a w szczególności nie będące nosicielami genetycznych wad wrodzonych istotnych dla rozrodu, takich jak: gen hallotanowy (gen kanału wapniowego), translokacje 8;4, 7;13, 7;13, 1;5, 13;17, inwersja chromosomu 1, inwersja chromosomu 8, chimeryzm 38, XX/38, XY,
 - 3) o rozmiarze jąder nie mniejszym niż 11,5 x 5,0 cm,
 - 4) wykazujące popęd płciowy co najmniej L3,
 - 5) które w okresie 30 dni przed wstawieniem do stacji produkcji nasienia przeszły badania nasienia, określone w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich,
 - 6) nie wykazujące żadnych klinicznych objawów choroby,
 - 7) które w okresie 30 dni przed wstawieniem zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia, służących do odbycia kwarantanny, przeszły następujące badania z wynikiem ujemnym:
 - a) test seroaglutynacji, wykazujący miano na brucelozę niższe niż 30 IU aglutynatu na mililitr i próbie wiązania dopełniacza wykazującej miano na brucelozę niższe niż 20 jednostek EWG/mililitr,
 - b) test seroneutralizacji lub ELISA na pryszczycę, przy użyciu wszystkich antygenów,
 - c) test seroneutralizacji lub ELISA na wykrycie klasycznego pomoru świń,
2. Zakres badań okresowych knurów obejmuje:
- 1) 1 raz w roku badanie kliniczne stwierdzające stan zdrowia, a szczególnie prawidłowość budowy zewnętrznych części narządów płciowych,
 - 2) przynajmniej dwa razy w roku badanie kontrolne jakości nasienia,
 - 3) 1 raz w roku tuberkulinizację śródskórną przy użyciu tuberkuliny ssaków i ptaków,
 - 4) 1 raz w roku test seroneutralizacji lub test ELISA, w kierunku obecności przeciwciał dla glikoproteiny GI wirusa choroby Aujeszkiego u świń,
 - 5) 1 raz w roku test ELISA lub wiązania dopełniacza na brucelozę,
 - 6) dwukrotnie w ciągu roku test ELISA lub seroneutralizacji na obecność przeciwciał dla wirusa klasycznego pomoru świń,

- 7) 1 raz w roku mikroskopowy test aglutynacji na obecność następujących serowarów leptospiroz *L. pomona*, *grippotyphosa*, *tarassovi*, *canicola*, *sejre*, *icterohaemorrhagiae*.

III. Tryki i kozły

1. Na teren stacji produkcji nasienia mogą być wprowadzone wyłącznie zwierzęta:

- 1) pochodzące z gospodarstw:

- a) których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
- b) wolnych od 6 miesięcy od brucelozy owiec (*B. ovis*), brucelozy kóz i owiec (*B. melitensis*),
- c) w których w okresie 3 lat poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia służących do odbycia kwarantanny nie stwierdzono przypadków trzęsawki owiec, choroby Maedi/Visna, gruczolakowatości płuc u owiec,
- d) w których w okresie 12 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia służących do odbycia kwarantanny nie stwierdzono przypadków paratuberkulozy, wirusowego zapalenia gruczołów chłonnych, gorączki O, wirusowego zapalenia stawów i mózgu kóz,
- e) w których w okresie 6 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia służących do odbycia kwarantanny nie stwierdzono przypadków gruźlicy, pryszczycy, zakaźnej bezmleczności kóz (*M. agalactiae*,) lub zakaźnej bezmleczności owiec (*M. agalactiae*, *M. capricolum*, *M. mycoides* z grupy dużej kolonii), enzootycznego ronienia owiec (*chlamydia psittaci*) oraz ronienia owiec na tle *salmonella abortus ovis*,
- f) w których w okresie 30 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia służących do odbycia kwarantanny nie stwierdzono przypadków wścieklizny,
- g) w których w okresie 15 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do pomieszczeń stacji produkcji nasienia służących do odbycia kwarantanny nie stwierdzono przypadków wąglika,

- 2) które miały kontakt wyłącznie ze zwierzętami pochodzącymi z gospodarstw określonych w pkt 1,

- 3) nie wykazujące wad rozwojowych wykluczających ich przydatność do rozrodu, a w szczególności nie będące nosicielami genetycznych wad wrodzonych lub istotnych dla rozrodu wad rozwojowych, takich jak: chimeryzm limfocytarny 54, XX/54, XY, translokacje 6;26, 8;11, 2;25,

- 4) w obwodzie moszny u tryków, w zależności od rasy, ocenianym w okresie sezonu reprodukcyjnego, wynoszącym 32-37 cm $\pm$ 2, a u kozła, ocenianym w okresie sezonu reprodukcyjnego, wynoszącym $\geq$ 30 cm,

- 5) wykazujące popęd płciowy w okresie sezonu rozplodowego L3.

2. Zakres badań okresowych tryków i kozłów obejmuje:

- 1) 1 raz w roku tuberkulinizację śródskórną przy użyciu tuberkuliny ssaków i ptaków,

2) 1 raz w roku badanie serologiczne w kierunku brucelozy owiec oraz brucelozy kóz i owiec,

3) 1 raz w roku badanie serologiczne w kierunku leptospirozy.

IV. Ogiery

1. Na teren stacji produkcji nasienia mogą być wprowadzane wyłącznie zwierzęta:

1) pochodzące z gospodarstw, których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,

2) pochodzące z gospodarstw, w których nie stwierdzono:

a) w okresie 6 miesięcy przed wysłaniem zwierząt do stacji produkcji nasienia, przypadków:

- zarazy stadniczej
- nosaczyny,
- niedokrwistości zakaźnej koni,
- wirusowego zapalenia tętnic koni,
- pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej,
- wirusowego zapalenia mózgu i rdzenia koni,

b) w okresie 2 miesięcy przed wysłaniem zwierząt do stacji produkcji nasienia – przypadków zakaźnego zapalenia macicy u klaczy,

c) w okresie 2 lat przed wysłaniem zwierząt do stacji produkcji nasienia – przypadków afrykańskiego pomoru koni,

3) które nie miały bezpośredniego kontaktu ze zwierzętami, które w okresie 15 dni przed wysłaniem tych zwierząt do stacji produkcji nasienia dotknięte były chorobą zakaźną zwierząt,

4) które w okresie 60 dni poprzedzających konfekcjonowanie nasienia przebywały w gospodarstwie, w którym zwierzęta jednokopytne nie wykazywały objawów klinicznych zakaźnego zapalenia macicy u klaczy,

5) które w okresie 30 dni przed wprowadzeniem do stacji produkcji nasienia przebywały w gospodarstwie, w którym zwierzęta jednokopytne nie wykazywały klinicznych objawów wirusowego zapalenia tętnic koni,

6)) nie wykazujące wad rozwojowych wykluczających ich przydatność do rozrodu, a w szczególności nie będące nosicielami genetycznych wad wrodzonych istotnych dla rozrodu, takich jak: monosomia chromosomu 63, XO, trisomia 65, XXY, chimeryzm limfocytarny 64, XX/64, XY,

7) wykazujące popęd płciowy w okresie sezonu reprodukcyjnego $\geq L2$,

8) których nasienie spełnia wymogi określone w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich,

9) które w okresie 21 dni przed wysłaniem zwierząt do stacji produkcji nasienia zostały poddane badaniom z wynikiem ujemnym na następujące choroby:

a) zarazę stadniczą metodą wiązania dopełniacza, przy zahamowaniu hemolizy w rozcieńczeniu 1:10,

- b) nosaczną metodą odczynu wiązania dopełniacza, przy zahamowaniu hemolizy w rozcieńczeniu 1:10.

2. Zakres badań okresowych ogierów obejmuje:

- 1) 1 raz w roku badanie w kierunku niedokrwistości zakaźnej koni,
- 2) 1 raz w roku badanie w kierunku wirusowego zapalenia tętnic koni,
- 3) 1 raz w roku badanie w kierunku zakaźnego zapalenia macicy u kłacz,
- 4) 1 raz w roku badanie w kierunku nosacizny,
- 5) 1 raz w roku badanie w kierunku zarazy stadniczej.

Załącznik nr 2

WZORY ORZECZEŃ LEKARSKO-WETERYNARYJNYCH, POTWIERDZAJĄCYCH,
ŻE ZWIERZĘTA SĄ ZDROWE I PRZYDATNE DO ROZRODU

1. ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE O ZDROWIU I PRYZDATNOŚCI DO ROZRODU BUHAJA

Nr

.....
(miejscowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa buhaja

Nr identyfikacyjny

Rasa

Data urodzenia

Hodowca

Właściciel

II. Badania ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego	
2. Stan narządu ruchu	
3. Wyniki badania w kierunku chorób zakaźnych:	
- gruźlica (tuberkulinizacja tuberkuliną b/pt.)	
- bruceloza (serologicznie krew)	
- białaczka (serologicznie krew)	
- choroba rzęsistkowa	
- choroba mętnikowa	
- otręt (IBR/IPV) (klinicznie narząd rozrodczy)	
(serologicznie krew)	
- chlamydia (klinicznie narząd rozrodczy)	
- leptospiroza (serologicznie krew)	
- choroby uwarunkowane genetycznie	

III. Badanie szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne i wewnętrzne):
- worek mosznowy (obwód cm)
 - jądra i najądrza
 - powrózek nasienny i nasieniowody
 - jama napletkowa prącia

- dodatkowe gruczoły płciowe i bańki nasieniowodów
- 2. Zachowanie (odruchy płciowe):
 - popęd płciowy (libido)
 - oddawanie nasienia na sztuczną pochwę
- 3. Wartość nasienia:

cechy nasienia	ejakulat
objętość w 1 cm ³	
barwa	
odczyn pH	
ruch falowy	
% plemników o ruchu prawidłowym	
aglutynacja plemników	
% plemników z wadami głównymi	
% plemników z wadami podrzędnymi	
obecność leukocytów i innych	
ilość drobnoustrojów w 1 cm ³	

4. Obecność drobnoustrojów patogennych w nasieniu
-

IV. Ocena ¹⁾

A. Na podstawie przedstawionych wyników badań stwierdza się, że ww. buhaja można używać jako rozplodnika w stacji produkcji nasienia lub do krycia naturalnego.

B. U ww. buhaja stwierdzono:

- 1) co powoduje odroczenie do następnych badań,
- 2) co wyklucza jego przydatność jako rozplodnika.

Podpis i pieczęć lekarza weterynarii

¹⁾ Niepotrzebne skreślić

2. ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE O ZDROWIU I PRZYDATNOŚCI DO ROZRODU KNURA

Nr (miejscowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa knura
 Rasa
 Hodowca

Nr identyfikacyjny
 Data urodzenia
 Właściciel

II. Badania ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego
2. Stan narządu ruchu
3. Wyniki badania w kierunku chorób zakaźnych:
 - gruźlica (tuberkulinizacja tuberkuliną b/pt.)
 - brucelloza (serologicznie krew)
 - salmonelloza (kał bakteriologicznie)
 - leptospirozy (serologicznie krew)
 - choroba Aujeszkyego w świń (serologicznie)
 - choroby uwarunkowane genetycznie

III. Badanie szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne):
 - jądra i najądrza
 - jama napletkowa prącia
2. Zachowanie (odruchy płciowe):
 - popęd płciowy (libido)
 - kopulacja
3. Wartość nasienia:

cechy nasienia	ejakulat
objętość przed/po filtrowaniu	
barwa	
odczyn pH	
ruch masy plemników	
% plemników o ruchu prawidłowym	
Gęstość lub koncentracja plemników – w tym odsetek plemników z kroplą protoplazmy	
% plemników normalnych morfologicznie	
aglutynacja plemników	
ilość drobnoustrojów w 1 cm ³ nasienia	

4. Obecność drobnoustrojów patogennych w nasieniu

IV. Ocena ¹⁾

- A. Na podstawie przedstawionych wyników badań stwierdza się, że ww. knura można używać jako rozplodnika w stacji produkcji nasienia lub do krycia naturalnego.
- B. U ww. knura stwierdzono:
 - 1) co powoduje odroczenie do następnych badań,
 - 2) co wyklucza jego przydatność jako rozplodnika.

Podpis i pieczęć lekarza weterynarii

¹⁾ Niepotrzebne skreślić

3. ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE O ZDROWIU I PRZYDATNOŚCI DO ROZRODU TRYKA/KOZŁA ¹⁾

Nr

.....
(miejscowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa tryka/kozła ¹⁾

Nr identyfikacyjny

Rasa

Data urodzenia

Hodowca

Właściciel

II. Badania ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego
2. Stan narządu ruchu
3. Wyniki badania w kierunku chorób zakaźnych:
 - gruźlica (tuberkulinizacja tuberkuliną b/pt.)
 - brucelloza owiec i kóz (serologicznie krew)
 - salmonelloza (bakteriologicznie)
 - choroby uwarunkowane genetycznie

III. Badanie szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne):
 - worek mosznowy (obwód cm)
 - jądra i najądrza
 - powrózek nasienny i nasieniowody
 - jama napletkowa prącia
2. Zachowanie (odruchy płciowe):
 - popęd płciowy (libido)
3. Wartość nasienia:

cechy nasienia	ejakulat
objętość ejakulatu w 1 cm ³	
ruch falowy	
% plemników o ruchu postępowym	
% plemników normalnych morfologicznie	

IV. Ocena ¹⁾

A. Na podstawie przedstawionych wyników badań stwierdza się, że ww. tryka/kozła ¹⁾, można używać jako rozplodnika w stacji produkcji nasienia lub do krycia naturalnego.

B. U ww. tryka/kozła ¹⁾ stwierdzono:

- 1) co powoduje odroczenie do następnych badań,
- 2) co wyklucza jego przydatność jako rozplodnika.

Podpis i pieczęć lekarza weterynarii

¹⁾ Niepotrzebne skreślić

4. ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE O ZDROWIU I PRZYDATNOŚCI DO ROZRODU OGIERA

Nr
(miejscowość, data)

I. Opis zwierzęcia

Nazwa ogiera	Nr identyfikacyjny
Rasa	Data urodzenia
Hodowca	Właściciel

II. Badania ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego
2. Wyniki badania w kierunku chorób zakaźnych:
 - nosaczna (serologicznie)
 - niedokrwistość zakaźna koni (serologicznie)
 - zaraza stadnicza (serologicznie)
 - wirusowe zapalenie tętnic – EVA (serologicznie) (w przypadku serododatniego ogiera, testy wykluczające siewstwo wirusa z nasieniem)
 - choroby uwarunkowane genetycznie

III. Badanie szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne):
 - worek mosznowy (obu jąder))
 - jądra i najądrza
 - jama napletkowa prącia
2. Zachowanie (odruchy płciowe):
 - popęd płciowy (libido)
 - odruch kopulacji
3. Wartość nasienia:

cechy nasienia	ejakulat
objętość ejakulatu	
% plemników o ruchu prawidłowym	

liczba plemników w 1 mm ³	
% plemników normalnych morfologicznie	
średnia gęstość nasienia w części nasiennej ejakulatu	
ilość drobnoustrojów w 1 cm ³ nasienia	

4. Obecność drobnoustrojów patogennych w nasieniu

IV. Ocena ¹⁾

- A. Na podstawie przedstawionych wyników badań stwierdza się, że ww. ogiera, można używać jako rozplodnika w stacji produkcji nasienia lub do krycia naturalnego.
- B. U ww. ogiera stwierdzono:
- 1) co powoduje odroczenie do następnych badań,
 - 2) co wyklucza jego przydatność jako rozplodnika.

Podpis i pieczęć lekarza weterynarii

¹⁾ Niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 3

ZAKRES BADAŃ PRZEPROWADZANYCH PODCZAS KWARANTANNY DLA BUHAJÓW, KNUJRÓW, TRYKÓW I KOZŁÓW W STACJI PRODUKCJI NASIENIA

I. Buhaje

W okresie 30-dniowej kwarantanny buhaje powinny być poddane następującym badaniom z wynikiem ujemnym:

- 1) mikroskopowemu testowi aglutynacji na leptospirozę lub postępowaniu przeciwko leptospirozie w postaci dwóch infekcji streptomycyny w odstępie 14-dniowym w dawce 25 mg/kg żywej wagi,
- 2) testowi seroaglutynacji wykazującemu miano na brucelozę niższe niż 30 jednostek aglutynacyjnych na mililitr oraz próbie wiązania dopełniacza, wykazującej miano na brucelozę niższe niż 20 EEC/mililitr (20 ICFT jednostek),
- 3) testom serologicznym: immunodyfuzji oraz ELISA na enzootyczną białaczkę bydła,
- 4) testowi seroneutralizacji oraz testowi ELISA na zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła,
- 5) badaniu wypłuczyn z napletka w kierunku choroby mętwikowej (wykorzystującemu znakowane fluoresceiną przeciwciała lub drogą posiewu)
- 6) badaniu wypłuczyn z napletka w kierunku choroby mętwikowej (wykorzystującemu znakowane fluoresceiną przeciwciała lub drogą posiewu),

- 6) badaniu mikroskopowemu i hodowli wypłuczyn z napletka w kierunku zarazy rzesistkowej (badanie mikroskopowe lub drogą posiewu).

II. Knury.

W okresie 30-dniowej kwarantanny, jednak nie później niż 15 dni przed dniem jej zakończenia, knury powinny być poddane następującym badaniom z wynikiem ujemnym:

- 1) testowi seroaglutynacji, wykazującemu miano na brucelozę niższe niż 30 IU aglutynatu na 1 mililitr i próbie wiązania dopełniacza wykazującej miano na brucelozę niższe niż 20 jednostek EWG/mililitr,
- 2) testowi seroneutralizacji lub testowi ELISA, w kierunku obecności przeciwciał dla glikoproteiny GI wirusa choroby Aujeszkiego u świń,
- 3) mikroskopowemu testowi aglutynacji lub ELISA na obecność wszystkich serowarów leptospiroz: *L. pomona*, *grippotyphosa*, *tarassovi*, *canicola*, *sejre*, *icterohaemorrhagiae* lub postępowaniu przeciwko leptospirozie w postaci dwóch iniekcji streptomycyny w odstępie 14-dniowym w dawce 25 mg/kg żywej wagi.

III. Tryki i kozły

W okresie 30-dniowej kwarantanny zwierzęta powinny być poddane następującym badaniom z wynikiem ujemnym:

- 1) testowi na wykrycie brucelozy kóz i owiec,
- 2) testowi na wykrycie brucelozy owiec.

Załącznik nr 4

SZCZEGÓŁOWE WARUNKI ZDROWOTNE I PRZYDATNOŚCI DO ROZRODU DLA BUHAJÓW, KNURÓW, TRYKÓW, KOZŁÓW I OGIERÓW ORAZ ZAKRES BADAŃ TYCH ZWIERZĄT UŻYWANYCH W ROZRODZIE NATURALNYM W PUNKTACH KOPULACYJNYCH

I. Buhaje

1. Rozplodniki przeznaczone do punktów kopulacyjnych powinny:

- 1) pochodzić z gospodarstw, których nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz i Inspekcji Weterynaryjnej,
- 2) pochodzić z gospodarstw:
 - a) wolnych od 3 lat od gruźlicy, brucelozy, enzootycznej białaczki bydła,
 - b) w których nie stwierdzono w okresie:
 - 12 miesięcy poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego – przypadków pryszczycy, pomoru bydła, zarazy płucnej bydła, gorączki doliny Rift, choroby niebieskiego języka,
 - 15 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego – przypadków wąglika,
 - 30 dni poprzedzających wstawienie zwierząt do punktu kopulacyjnego – przypadków wścieklizny,

- 12 miesięcy przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego – przypadków zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy/otrętu bydła,
 - 30 dni przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego – przypadków zarazy rzęsistkowej bydła oraz choroby mętwikowej bydła,
 - c) w których nie stwierdzano występowania gąbczastej encefalopatii bydła,
 - 3) pochodzić od zwierząt, u których nie stwierdzono występowania gąbczastej encefalopatii bydła,
2. Rozpłodniki w okresie 30 dni przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego powinny przejść:

- 1) badania kliniczne narządów rozrodczych, stwierdzające, że narządy płciowe nie wykazują wad wrodzonych i nabytych, oraz badania przydatności rozplodowej według poniższych wymogów:

wiek w miesiącach	od 12	do 18
a) obwód moszny (w cm)	$34,5 \pm 2$	38 ± 2 ,
b) popęd płciowy	L2-L3	L3,

- 2) badanie nasienia według następujących wymogów:

wiek w miesiącach	od 12	do 18
a) objętość ejakulatu (w ml)	2,5	$\geq 3,5$,
b) ruch falowy	$\geq ++$	$\geq ++$,
c) plemniki o ruchu postępowym	$\geq 60\%$	$\geq 70\%$,
d) liczba plemników (w 1 cm ³)	≥ 600.000	≥ 800.000 ,
e) plemników normalnych morfologicznie	$\geq 60\%$	$\geq 80\%$,
f) plemników z wadami głównymi	$\pm 15\%$	$\leq 15\%$

- 3) badanie cytogenetyczne krwi z wynikiem ujemnym,
- 4) następujące weterynaryjne badania diagnostyczne z wynikiem ujemnym:
- a) test tuberkulinizacji śródskórnej, przy użyciu tuberkuliny bydłowej,
 - b) test serologiczny w kierunku brucelozy,
 - c) test serologiczny immunodyszji lub ELISA na enzoootyczna białaczkę bydła,
 - d) badania wypłuczyn z napletka w kierunku zarazy rzęsistkowej,
 - e) badanie bakteriologiczne z wypłuczyn napletka w kierunku choroby mętwikowej,
 - f) test seroneutralizacji lub test ELISA na zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła.

II. Knury

1. Rozpłodniki przeznaczone do punktu kopulacyjnego powinny:

- 1) pochodzić z gospodarstw, których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,

2) pochodzić z gospodarstw:

- a) wolnych od 6 miesięcy od gruźlicy, od 12 miesięcy od brucelozy oraz od 3 miesięcy od leptospirozy,
- b) w których nie stwierdzono w okresie:
 - 12 miesięcy przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego przypadków: klasycznego i afrykańskiego pomoru świń, choroby Aujeszkyego u świń, enterowirusowego zapalenia mózgu i rdzenia u świń d. choroby cieszyńskiej i tafańskiej, choroby pęcherzykowej świń, syndromu rozrodczo-oddechowego świń,
 - 30 dni przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego– przypadków wścieklizny,
 - 15 dni przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego– przypadków węglik,
- c) w których zwierzęta nie były poddawane szczepieniom przeciwko chorobie Aujeszkyego u świń – z wyjątkiem szczepień przy użyciu szczepionki delecyjnej GI – oraz pryszczycy, brucelozie, klasycznemu i afrykańskiemu pomorowi świń, a także leptospirozie,

2. Rozpłodniki w okresie 30 dni przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego powinny przejść:

- 1) badania kliniczne narządów rozrodczych, stwierdzające, że narządy płciowe nie wykazują wad wrodzonych i nabytych, oraz badania przydatności rozplodowej według poniższych wymogów:
 - a) rozmiary jąder - nie mniej niż 11,5 x 5,0 cm,
 - b) popęd płciowy - co najmniej L3,
- 2) badanie nasienia według następujących wymogów:
 - a) objętość ejakulatu (w m) – nie mniej niż 50,
 - b) plemników o ruchu postępowym – nie mniej niż 70%,
 - c) liczba plemników w 1 mm³ – nie mniej niż 150.000,
 - d) plemników normalnych morfologicznie – nie mniej niż 80%,
- 3) następujące weterynaryjne badania diagnostyczne z wynikiem ujemnym:
 - a) test tuberkulinizacji śródskórnej, przy użyciu tuberkuliny ssaków i ptaków,
 - b) test serologiczny w kierunku brucelozy bydła i brucelozy świń,
 - c) test serologiczny w kierunku leptospirozy,
 - d) badanie bakteriologiczne kału w kierunku salmonelozy,
 - e) test seroneutralizacji lub test ELISA, w kierunku obecności przeciwciał dla glikoproteiny GI wirusa choroby Aujeszkyego u świń.

III. Tryki i kozły

1. Ropłodniki przeznaczone do punktu kopulacyjnego powinny:

- 1) pochodzić z gospodarstw:

- a) których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
 - b) wolnych od 6 miesięcy od brucelozy owiec (*B. ovis*), brucelozy kóz i owiec (*B. melitensis*),
 - c) w których w okresie 3 lat przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono przypadków: trzęsawki owiec, choroby Maedi/Visna, gruczolakowatości płuc u owiec,
 - d) w których w okresie 12 miesięcy przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono przypadków: paratuberkulozy, wirusowego zapalenia gruczołów chłonnych, gorączki O, wirusowego zapalenia stawów i mózgu kóz,
 - e) w których w okresie 6 miesięcy przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono przypadków: gruźlicy, pryszczycy, zakaźnej bezmleczności kóz (*M. agalactiae*,) lub zakaźnej bezmleczności owiec (*M. agalactiae*, *M. capricolum*, *M. mycoides* z grupy dużej kolonii), enzootycznego ronienia owiec (*Chlamydia psittaci*) oraz ronienia owiec na tle *Salmonella abortus ovis*,
 - f) w których w okresie 30 dni przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono przypadków wścieklizny,
 - g) w których w okresie 15 dni przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego nie stwierdzono przypadków węglik,
- 2) mieć kontakt wyłącznie ze zwierzętami pochodzącymi z gospodarstw określonych w pkt 1.
2. Rozpłodniki w okresie 30 dni przed wstawieniem do punktu kopulacyjnego powinny przejść:
- 1) badanie kliniczne narządów rozrodczych, stwierdzające, że narządy płciowe nie wykazują wad wrodzonych i nabytych,
 - 2) następujące weterynaryjne badania diagnostyczne z wynikiem ujemnym:
 - a) test tuberkulinizacji śródskórnej przy użyciu tuberkuliny ssaków i ptaków,
 - b) test serologiczny w kierunku brucelozy owiec oraz brucelozy kóz i owiec,
 - c) badanie bakteriologiczne kału w kierunku salmonelozy w przypadku tryków.

IV. Ogiery

1. Rozpłodniki przeznaczone do punktu kopulacyjnego powinny:

- 1) pochodzić z gospodarstw, których nie dotyczą nakazy i zakazy wydane na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej,
- 2) pochodzić z gospodarstw, w których nie stwierdzono:
 - a) w okresie 6 miesięcy przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego przypadków:
 - zarazy stadniczej
 - nosaczyny,

- niedokrwistości zakaźnej koni,
 - wirusowego zapalenia tętnic koni,
 - pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej,
 - wirusowego zapalenia mózgu i rdzenia koni,
- b) w okresie 2 miesięcy przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego – przypadków zakaźnego zapalenia macicy u klaczy,
- c) w okresie 2 lat przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego – przypadków afrykańskiego pomoru koni.
2. Rozpłodniki w okresie 30 dni przed wstawieniem zwierząt do punktu kopulacyjnego powinny przejść:
- 1) specjalistyczne badania kliniczne narządów rozrodczych, stwierdzające, że narządy płciowe nie wykazują wad wrodzonych i nabytych,
 - 2) badanie nasienia według poniższych wymogów: (minimalne wartości w okresie sezonu rozplodowego):
 - a) objętość ejakulatu (w ml) – 15,
 - b) plemników o ruchu postępowym – 40%,
 - c) liczba plemników (w mm^3) – 50.000,
 - d) średnia gęstość nasienia w części nasiennej ejakulatu (w mm^3) – 150.000,
 - e) plemników normalnych morfologicznie – 95%,
 - 3) następujące weterynaryjne badania diagnostyczne z wynikiem ujemnym:
 - a) badanie serologiczne w kierunku nosaczyny,
 - b) badanie serologiczne na niedokrwistość zakaźną koni,
 - c) badanie serologiczne w kierunku zarazy stadniczej,
 - d) badanie serologiczne na wirusowe zapalenie tętnic koni, a w przypadku serododatniego ogiera – testy wykluczające siewstwo wirusa z nasieniem,
 - e) badanie serologiczne na zakaźne zapalenie macicy u klaczy.